

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

SAYI :B030HİG000000-2
KONU :Avukatların dava dosyalarından
belge örneği istemeleri

ANKARA
..../..../2004

..... **CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA**

İLGİ : 21.10.2004 gün ve 5/3112-B sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Avukat’a ait 13.10.2004 tarihli dilekçe ve konu incelendi.

Bilindiği gibi;

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4667 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında “Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzakereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.”

Sözü edilen Kanunun 4667 sayılı Kanun ile değişik 46 ncı maddesinde de “Avukat işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tabi değildir.

Avukat veya stajyer, vekaletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekaletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt ve belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.”

Hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan;

Davanın tarafları, vekilleri ve ilgililerinin dava dosyalarını inceleme usulü ile ilgili olarak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 157 nci maddesinde ise “Zabıt katibi hakimın nezareti ve emri altındadır. ***Her iki taraf veya vekilleri dava dosyasını tetkik ve mütalaâ edebilirler.***”

Hukuk ve Ticaret Mahkemelerinin Yazı İşleri Yönetmeliğinin 39 uncu maddesinde “Hukuk Usulünün 157 nci maddesinde yazılı kimseler dosyayı tutanak yazıcısının yanında okuyabilirler.

Müracaatın çokluğundan iş durumuna göre kalem şefi veya muavini okunmaya bakma işine diğer yazıcıları da memur edebilir.

Mahkeme dosyalarını incelemek isteyen müfettiş veya her hangi salâhiyetli bir memur önce bu yoldaki vazife ve salâhiyetini reis veya hâkime bildirmesi gerekir.

Reis veya hâkimin haberi olmadan kalem şefi mahkeme evrakını kimseye gösteremez.”

Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesinin 1 inci fıkrasında da ***“İş sahiplerinin her türlü istemlerinin imzalarıyla tevsiki gerekir”***

Hükümlerine yer verilmiştir.

Bu yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde;

Avukatların vekaletnameleri bulunan dava dosyalarından belge veya zabıt örneği alabilmeleri için dilekçe ile müracaat etmeleri gerektiğine dair kanun ve yönetmeliklerde açık bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, yukarıda değinilen hükümler çerçevesinde bu hususun tamamen mahkeme başkanı veya hakiminin takdir ve yetkisinde olduğu; kalem hizmetlerinin mahkeme başkanı veya hakiminin denetimi altında yürütülmesi, buna bağlı olarak da kalem hizmetlerinin kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yürütülmesinden, aynı şekilde dava dosyalarının korunmasından, tertip ve düzeninden mahkeme başkanı veya hakiminin amir sıfatıyla sorumlu olması nedeniyle, mahkeme başkanı veya hakiminin dava dosyalarından kimlerin ne şekilde belge örneği aldıklarından bilgisi olabilmesi, kalem personeli üzerindeki denetim ve gözetim görevinin yerine getirilebilmesi açılarından, avukatların belge ve zabıt örneği taleplerinin dilekçe ile yapılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini ve keyfiyetin adı geçen Avukata duyurulmasını rica ederim.

Genel Müdür